

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

P7_TA(2014)0260

Rola radiofonii i telewizji w przedstawianiu UE i jej wartości

Zalecenie Parlamentu Europejskiego dla Rady, Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie roli radiofonii i telewizji w przedstawianiu UE i jej wartości (2013/2187(INI))

(2017/C 408/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 167 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 10 grudnia 1948 r. oraz wszelkie inne właściwe międzynarodowe instrumenty w dziedzinie praw człowieka, w tym Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych oraz Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych,
- uwzględniając załączony do Traktatu z Lizbony protokół nr 29 w sprawie systemu publicznego nadawania w państwach członkowskich,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 11,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie praw człowieka,
- uwzględniając ramy strategiczne i plan działania w dziedzinie praw człowieka i demokracji, przyjęte przez Radę w dniu 25 czerwca 2012 r.⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 października 2007 r. zatytułowany „Partnerski proces komunikowania na temat Europy” (COM(2007)0568) oraz wniosek Komisji z dnia 3 października 2007 r. dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie partnerskiego procesu komunikowania na temat Europy (COM(2007)0569),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie publicznych usług nadawczych w epoce cyfrowej: przyszłość podwójnego systemu nadawania⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych)⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie kulturowego wymiaru działań zewnętrznych UE⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2012 r. w sprawie strategii wolności cyfrowej w polityce zagranicznej UE⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie wolności prasy i mediów na świecie⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Dokument Rady 11855/2012.

⁽²⁾ Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 50.

⁽³⁾ Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 377 E z 7.12.2012, s. 135.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0470.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0274.

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 października 2013 r. w sprawie rocznego sprawozdania Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie za rok 2012 oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie ⁽²⁾,
  - uwzględniając Europejską kartę na rzecz wolności prasy,
  - uwzględniając swoje rezolucje: z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie rozszerzenia: strategię polityczne, kryteria i strategiczne interesy UE ⁽³⁾, z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie sprawozdania dotyczącego postępów Albanii w 2013 r. ⁽⁴⁾, z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie sprawozdania z postępów Bośni i Hercegowiny w 2013 r. ⁽⁵⁾, z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie sprawozdania z postępów Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w 2013 r. ⁽⁶⁾, z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdania o postępach Islandii w 2012 r. oraz perspektyw powyborczych ⁽⁷⁾, z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie procesu integracji Kosowa z Unią Europejską ⁽⁸⁾, z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie sprawozdania z postępów Czarnogóry w 2013 r. ⁽⁹⁾, z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdania dotyczącego postępów Serbii w 2013 r. ⁽¹⁰⁾, z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie sprawozdania dotyczącego postępów Turcji w 2013 r. ⁽¹¹⁾, z dnia 23 października 2013 r. w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa: dążenie do wzmocnienia partnerstwa. Stanowisko Parlamentu Europejskiego w sprawie sprawozdań za rok 2012 ⁽¹²⁾, z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie odzyskiwania mienia przez kraje, w których zachodzą przemiany zapoczątkowane w czasie arabskiej wiosny ⁽¹³⁾, z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie stosunków UE-Chiny ⁽¹⁴⁾ oraz z dnia 13 grudnia 2012 r. zawierającą zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Rady, Komisji oraz Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych w sprawie negocjacji dotyczących nowej umowy między UE a Rosją ⁽¹⁵⁾,
  - uwzględniając art. 97 Regulaminu,
  - uwzględniając zalecenie Komisji Spraw Zagranicznych (A7-0248/2014),
- A. mając na uwadze, że niezależna europejska radiofonia i telewizja przedstawiają opinii publicznej – w Europie i na całym świecie – wspólną wizję, wspierają zapisane w Traktatach UE wartości, takie jak prawa człowieka i podstawowe wolności, w tym wolność słowa, oraz promują pluralizm, niezależność poglądów, różnorodność kulturową, wielość opinii oraz podstawową wartość, jaką jest dążenie do rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, tolerancja i szacunek, zarówno na terytorium UE, jak i w kontekście jej stosunków zewnętrznych;
- B. mając na uwadze, że każde zagrożenie niezależności mediów, czy to w wyniku ingerencji ze strony rządu, zastraszania dziennikarzy, braku przejrzystości w strukturach własności czy też nadrzędnych interesów komercyjnych, zaburza ogólny poziom wolności i pluralizmu mediów w każdym kraju;
- C. mając na uwadze, że za zagwarantowanie i ochronę wolności słowa i mediów główną odpowiedzialność ponoszą rządy, pomimo tego, że rolą UE jest nadzorowanie stosowania art. 11 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu przez państwa członkowskie prawa UE; mając na uwadze, że w prawie UE, w szczególności w protokole nr 29 dołączonym do TUE, zapisano, iż system publicznego nadawania w państwach członkowskich jest bezpośrednio związany z potrzebami demokratycznymi, społecznymi i kulturalnymi każdego społeczeństwa oraz koniecznością zachowania pluralizmu w mediach;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0453.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0575.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0453.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0596.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0102.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0103.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0041.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0040.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0104.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0039.

⁽¹¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0235.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0446.

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0224.

⁽¹⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0097.

⁽¹⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0505.

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

- D. mając na uwadze, że transmisje radiowe i telewizyjne, w coraz większym stopniu uzupełniane przez internetowe usługi medialne, stanowią sprawny i efektywny pod względem kosztów sposób dotarcia do opinii publicznej w Europie i w państwach trzecich i są głównym źródłem informacji dla większości obywateli w UE i poza nią;
- E. mając na uwadze, że nowe cyfrowe i internetowe platformy medialne przyczyniły się do zwiększenia różnorodności i pluralizmu i mają szczególne znaczenie w krajach, w których dostęp do bardziej tradycyjnych źródeł informacji jest ograniczony;
- F. mając na uwadze, że europejskie media nadawcze o zasięgu międzynarodowym mogą odegrać kluczową rolę w upowszechnianiu na całym świecie wartości demokracji, wolności mediów i praw człowieka, w wyjaśnianiu różnych krajowych poglądów, w informowaniu o unijnej polityce, w kształtowaniu prawdziwie europejskiej perspektywy oraz przekazywaniu odbiorcom wiarygodnych i wysokiej jakości informacji, w szczególności dzięki zdecydowanemu i nieugiętemu zaangażowaniu na rzecz obiektywności dziennikarskiej;
- G. mając na uwadze, że transmisje do celów demokratyzacji i promowania praw człowieka w państwach trzecich nie wchodzą bezpośrednio w zakres polityki medialnej UE;
- H. mając na uwadze potrzebę stworzenia w ramach stosunków zewnętrznych UE spójnej europejskiej strategii w zakresie radiofonii i telewizji w celu promowania podstawowych wartości UE i jej celów jako podmiotu międzynarodowego, a także kształtowania debat i budowania zrozumienia zagadnień polityki zagranicznej;
- I. mając na uwadze, że zapewnienie przez UE początkowego finansowania „Europejskiego Radia dla Białorusi” i stałe, oparte na projektach wsparcie dla niezależnej radiofonii i telewizji w państwach trzecich to dobre przykłady promowania wolności słowa i innych podstawowych praw i wolności w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB);
- J. mając na uwadze, że stworzenie europejskiej stacji radiowej o zasięgu ogólnosiwiatowym mogłoby być bardzo przydatne jako kompleksowe narzędzie w stosunkach zewnętrznych UE i w celu promowania powszechnych wartości demokratycznych i praw człowieka; mając na uwadze, że wykorzystanie technologii internetowych mogłoby ułatwić realizację takiej inicjatywy;
- K. mając na uwadze, że UE wspiera międzynarodowy kanał informacyjny Euronews, który nadaje w 13 językach, jest rozumiany przez 53 % ludności na świecie, dociera do 410 mln gospodarstw domowych w 155 państwach, posiada zasięg satelitarny na całym świecie, jest wiodącym kanałem pod względem potencjalnych odbiorców w Europie oraz wśród niearabskich kanałów informacyjnych w krajach arabskich i w Afryce Subsaharyjskiej i jest dostępny bezpłatnie na całym świecie na różnych urządzeniach przenośnych;
- L. mając na uwadze, że UE od 2005 r. związana jest z Euronews umową o świadczenie usług, zapewniając tej stacji podstawowe finansowanie w wysokości 5 mln EUR rocznie z przeznaczeniem na produkcję oraz nadawanie programów dotyczących spraw europejskich; mając na uwadze, że w 2007 r. i 2009 r. podpisano dwie inne umowy na nadawanie Euronews odpowiednio w języku arabskim i perskim, opiewające na kwotę 5 mln EUR rocznie przez okres pięciu lat; mając na uwadze, że w grudniu 2010 r. UE i stacja Euronews podpisały wieloletnią umowę ramową o partnerstwie; mając na uwadze, że wkład finansowy Komisji na rzecz stacji Euronews na rok 2013 r. został określony w decyzji Komisji z dnia 8 maja 2013 r. dotyczącej przyjęcia zmienionego programu prac w dziedzinie komunikacji na rok 2013, stanowiącej decyzję w sprawie finansowania (C(2013)2631); mając na uwadze, że na szacowane przychody stacji Euronews w 2014 r. składają się opłaty licencyjne udziałowców (9 %), przychody z reklam (49 %) oraz finansowanie przez Komisję i jej różne dyrekcje generalne (42 %);
- M. mając na uwadze, że niezależność redakcji od wszelkich ingerencji politycznych, a także bezstronność, różnorodność i szacunek dla widzów to kluczowe elementy corocznego zobowiązania wobec widzów składanego przez stację Euronews ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ <http://www.euronews.com/services-ue/>

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

N. mając na uwadze, że w 2009 r. Komisja dokonała oceny podstawowej umowy z Euronews, która potwierdziła wyjątkowy i opłacalny status stacji Euronews jako ogólnoeuropejskiego kanału informacyjnego docierającego do większej liczby widzów w Europie niż konkurencyjne międzynarodowe kanały informacyjne ⁽¹⁾;

1. kieruje do Rady, Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych następujące zalecenia:

a) zrozumienie znaczenia wolnych mediów europejskich, w szczególności stabilnych pod względem finansowym i niezależnych publicznych usług nadawczych, dla propagowania unijnych wartości demokratycznych i informowania opinii publicznej o strategiach i celach w zakresie WPBiZ, zwłaszcza przez pogłębianie zrozumienia kwestii, które łączą i dzielą Europę, oraz zbliżanie obywateli europejskich, jeśli chodzi o pojmowanie przez nich polityki zagranicznej;

b) ustanowienie spójnej i solidnej strategii unijnej w zakresie radiofonii i telewizji w ramach zewnętrznych stosunków UE i promowanie w ten sposób wolności słowa i pluralizmu mediów oraz podtrzymywanie i wzmacnianie demokracji i praw człowieka w Europie i w państwach trzecich; uczynienie z tej strategii zintegrowanego narzędzia WPZiB;

c) zdefiniowanie w ramach tej strategii konkretnego podejścia do europejskiej radiofonii i telewizji – mając na uwadze niezależność mediów i kompetencje państw członkowskich w zakresie powierzania, definiowania i organizowania misji świadczenia publicznych usług nadawczych, które:

(i) pobudzają tworzenie w państwach trzecich otoczenia medialnego sprzyjającego rozwojowi niezależnej i profesjonalnej radiofonii i telewizji;

(ii) zachęcają europejskie media nadawcze o zasięgu międzynarodowym do:

— funkcjonowania w pluralistycznym i konkurencyjnym otoczeniu medialnym – dysponującym natychmiastowym dostępem do aktualnych wiadomości z pierwszej ręki, mającym możliwość czerpania korzyści płynących z najnowszych technologii oraz przodującym w rewolucji cyfrowej – oraz tworzenia wiarygodnych i zróżnicowanych treści;

— niezależności redakcyjnej;

— przestrzegania karty nadawcy zobowiązującej do dokładnego i obiektywnego relacjonowania wydarzeń oraz zrównoważonego i kompleksowego przedstawiania różnorodności UE i jej państw członkowskich, przestrzegania kodeksu dziennikarskiego, ze specjalnym naciskiem na politykę mającą na celu zagwarantowanie niezależności dziennikarskiej, dokładności i równowagi, i w tym zakresie stworzenia własnych niezależnych kodeksów postępowania oraz zdefiniowania linii redakcyjnych;

— oferowania platformy wymiany opinii i prowadzenia debaty na temat ważnych pod względem społecznym lub politycznym kwestii i w ten sposób prowadzenia i kształtowania debaty z perspektywy europejskiej dzięki szerokiej sieci korespondentów, a także pobudzania zainteresowania publicznego i uczestnictwa obywateli;

— korzystania z różnych metod nadawania wiadomości oraz programów opiniotwórczych, w tym TV, radia, internetu, transmisji internetowych, mediów społecznościowych i platform przenośnych, w celu zapewnienia jak najszerszego dotarcia do odbiorców spoza UE;

— odpowiedniego odzwierciedlania różnorodności opinii i kontekstów w UE, w tym poglądów i rzeczywistości w nowszych państwach członkowskich;

— aktywnego uczestnictwa w szkoleniu przyszłych wiodących dziennikarzy z Europy i spoza Europy;

— nieobawiania się poruszania w sposób dogłębny poważnych kwestii i przedstawiania obiektywnej rzeczywistości z różnych perspektyw;

⁽¹⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2010-3324>

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

- d) uwzględnienie, że Euronews, z szeroką siecią krajowych nadawców oraz szeroką siecią dystrybucji, ma możliwość odgrywania ważnej roli w krajobrazie mediów oraz pobudzaniu debaty o Europie, w tym w państwach trzecich; uznanie jednak także, że aby odgrywać taką rolę, stacja Euronews powinna:
- (i) dysponować środkami, aby kontynuować nadawanie w różnych językach, w tym językach pozaeuropejskich;
  - (ii) nadal dążyć do wzmocnienia swojej niezależności redakcyjnej;
  - (iii) dysponować środkami, aby promować możliwości kształcenia i szkolenia dziennikarzy w zakresie zagadnień europejskich oraz nadal oferować możliwości szkolenia dziennikarzy zewnętrznych, w szczególności poprzez swój projekt Euronews Network;
  - (iv) zostać wzmocniona pod względem finansowania i struktury, aby być w stanie osiągać wyniki porównywalne z wynikami ogólnosięciowych kanałów informacyjnych;
  - (v) publikować na stronie internetowej przegląd swoich przychodów, aby zadbać o przejrzystość swoich działań;
- e) skierowanie zewnętrznej pomocy finansowej UE opartej na projektach do nadawców, którzy już przestrzegają najwyższych standardów dziennikarskiej niezależności, dokładności i równowagi i pracują z zachowaniem takich standardów oraz promują wartości UE, a także przeznaczenie jej na projekty, które umożliwiłyby osiągnięcie takich standardów tym nadawcom, którzy pozostają w tyle pod względem niezależności, dokładności i zrównowazenia, pamiętając o tym, że ocena wyników na podstawie wymiernych kryteriów powinna stanowić warunek wstępny dalszego finansowania;
- f) rozpoczęcie procesu refleksji na szczeblu UE z myślą o stworzeniu europejskiej stacji radiowej o zasięgu ogólnosięciowym;
- g) systematyczne poruszanie kwestii ograniczania wolności mediów na wszystkich posiedzeniach dwustronnych z odpowiednimi państwami trzecimi, aby zmaksymalizować efekty proponowanej strategii unijnej w zakresie radiofonii i telewizji w kontekście stosunków zewnętrznych UE;
- h) zwiększenie świadomości znaczenia radiofonii i telewizji dla stosunków zewnętrznych UE wśród państw członkowskich i poszukiwanie sposobów skoordynowania zaproponowanej strategii UE z działaniami i strategiami państw członkowskich w tej dziedzinie, aby zwiększyć ich spójność;
- i) działanie na rzecz stworzenia w państwach trzecich prorozwojowego otoczenia medialnego i rozwoju niezależnej i profesjonalnej radiofonii i telewizji;
- j) szybkie reagowanie, gdy sygnały satelitarne europejskich mediów nadawczych o zasięgu międzynarodowym są zakłócanie w państwach trzecich, a także gdy rządy państw trzecich decydują o zawieszeniu nadawania przez media europejskie;
2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie, Komisji i Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych jak również, w celach informacyjnych, państwom członkowskim.
-